

Kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvaukset 1.1. - 31.12.2022/Oikaisuvaatimus

Lasten ja nuorten lautakunta 08.02.2022 § 12

Valmistelija

Varhaiskasvatuspäällikkö Sari Koivisto

Varhaiskasvatustilain 11 §:n mukaan varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle on järjestettävä lapsen ravitsemustarpeet täyttävä terveellinen ja tarpeellinen ravinto myös erityisruokavalion osalta. Ruokailu järjestetään ohjatusti kaikille läsnä oleville lapsille. Kunnan tulee hoitosuhteen alkaessa määrittellä lapselle varhaiskasvatuksessa tarjottavat ateriat ja mahdollinen erityisruokavalion tarve ja sen toteuttaminen. Lapselle tarjottavien aterioiden määrä riippuu lapsen hoitoajoista.

Omassa kodissaan työskentelevälle kunnalliselle perhepäivähoitajalle korvataan lapsen hoidosta aiheutuneet välittömät kustannukset Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen KVTES (2020–2021) perhepäivähoitajia koskevan liitteen 12, 13 §:n (Perhepäivähoidon kustannuskorvaus) mukaan vähintään Suomen Kuntaliiton kulloinkin voimassa olevan perhepäivähoidon kustannuskorvauksia koskevan suosituksen mukaisesti.

Kustannuskorvausten vuoden 2022 hinnat korotetaan vuoden 2021 hinnoista vuoden 2020 toteutuneen kuluttajahintaindeksin perusteella. Vuonna 2020 kuluttajahintaindeksi on arvoltaan 0,29 ja sen alaindeksi 01 Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat 1,66. Kuluttajahintaindeksi on Tilastokeskuksen julkaisema.

Suomen Kuntaliitto suosittelee keskusteltuaan asiasta Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n ja Julkisen alan unioni JAU ry:n kanssa, että kunnallisessa perhepäivähoidossa suoritetaan ajalla 1.1.–31.12.2022 omassa kodissaan työskenteleville perhepäivähoitajille seuraavien yksikköhintojen pohjalta laskettuja kustannuskorvauksia:

- aamiainen tai välipala tai iltapala 0,76 €
- lounas tai päivällinen 1,80 €
- muu kustannus 1,88 €/päivä/lapsi

Kuntaliiton suosituksen mukaan muun kustannuksen osuus muussa kuin kokopäiväisessä hoidossa lasketaan suhteutettuna päivittäisen hoitoajan ajoittumiseen ja pituuteen. Orivedellä muun kustannuksen osuus on korvattu lapsikohtaisesti. Perhepäivähoidossa lapset ovat pääsääntöisesti kokopäivähoidossa.

Orivedellä tulisi korotusta nykyisiin perhepäivähoidon kustannuskorvauksiin 1.1.2022 alkaen Kuntaliiton suosituksen mukaisesti seuraavasti:

- aamiainen tai välipala 0,01 €
- lounas tai päivällinen 0,03 €

- muu kustannus 0,02 €

Erityisruokavalio järjestetään lapselle terveydellisistä ja varhaiskasvatuslain 11 §:stä johtuvista syistä. Valtion ravitsemusneuvottelukunnan 2018 julkaiseman ”terveyttä ja iloa ruuasta - varhaiskasvatuksen ruokailusuositus” -mukaan terveydellisistä syistä erityisruokavaliota noudattavalle tai erityistarpeiselle lapselle tarjotaan varhaiskasvatuksessa sopivaa ja turvallista ruokaa. Erityisruokavaliot, joissa ruokavalio on osa sairauden hoitoa, edellyttävät hoitavan lääkärin todistusta. Käytännön toteuttamisessa apuna on tarvittaessa ravitsemusterapeutin laatima yksilöllinen ohjeistus. Erityisruokavaliota korvattaessa kustannuskorvauksissa otetaan huomioon vain raaka-aineiden lisäkustannukset. Tehtyjen kustannuslaskelmien mukaan tavallisimpien erityisruokavalioiden osalta kustannuskorvauksia voisi Kuntaliiton suosituksen mukaan korottaa seuraavasti:

- 5 % vähälaktoosinen ruokavalio
- 0–10 % laktoositon
- 30 % gluteeniton (keliakia)
- 0–15 % maidoton
- 5–30 % vilja-allergia

Orivedellä on erityisruokavalioiden korvaukset on maksettu perhepäivähoidossa vuodesta 2015 alkaen seuraavasti:

- 10 % lisäys (vähälaktoosinen ruoka, kananmuna-allergia)
- 30 % lisäys (maidoton, laktoositon, vilja-allergia, lakto-ovovegetaarinen ruokavalio)
- ei lisäystä: suklaa ja sitrukset
- ostokuittia vastaan maksetut erikoisruuat: äidinmaidonkorvikkeet, soija-, kaura- ja riisijuomat, luontaisesti gluteenittomat tuotteet, erikoislihat (riista, poro), erikoisjugurtit, tofujäätelö ja bataatti

Esittelijä Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Päätösehdotus Lasten ja nuorten lautakunta päättää, että kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvaukset ajalla 1.1.–31.12.2022 ovat seuraavat:

- aamiainen tai välipala tai iltapala 0,76 €
- lounas tai päivällinen 1,80 €
- muu kustannus 1,88 €/päivä/lapsi

Korotukset tulevat voimaan takautuvasti 1.1.2022 alkaen.

Erityisruokavalioiden korvaukset on maksetaan Orivedellä 1.1.2022 alkaen seuraavasti:

- 10 % lisäys (laktoositon, kananmuna-allergia)
- 30 % lisäys (maidoton, gluteeniton, vilja-allergia, lakto-ovovegetaarinen)
- muu korvaus ostokuitin mukaan vaativassa erityisruokavaliossa: äidinmaidonkorvike, soija-, kaura- ja riisijuomat sekä erikoislihat (riista, poro)

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Valmistelija

Varhaiskasvatuspäällikkö Sari Koivisto

Lasten ja nuoren lautakunnassa 8.2.2022 päätettyjen kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvausten ja erityisruokavaliokorvausten perusteena on käytetty Suomen Kuntaliiton kunnalliselle perhepäivähoidolle antamia kustannuskorvaussuosituksia. Oriveden varhaiskasvatuksessa oli ollut käytössä erityisruokavalioiden kustannuskorvausten osalta päätös, joka oli tehty vuonna 2015. Päätöstä haluttiin päivittää, koska se oli jo vanha.

Lautakunnan 8.2.2022 tekemän päätöksen mukaan Orivedellä kunnallisen perhepäivähoidon erityisruokavalioiden korvaukset on maksetaan 1.1.2022 alkaen seuraavasti:

- 10 % lisäys (laktoositon, kananmuna-allergia)
- 30 % lisäys (maidoton, gluteeniton, vilja-allergia, lakto-ovovegetaarinen)
- muu korvaus ostokuitin mukaan vaativassa erityisruokavaliossa: äidinmaidonkorvike, soija-, kaura- ja riisijuomat sekä erikoislihat (riista, poro)

Perhepäivähoitaja Anitta Forsblomin tekemässä oikaisuvaatimuksessa pyydetään korjaamaan Oriveden kaupungin Lasten ja nuorten lautakunnassa 8.2.2022 päätettyjä kunnallisten perhepäivähoitajien erityisruokavalioiden kustannuskorvauksia seuraavasti:

- 10 % lisäys (koko ryhmän osalta jos ryhmässä on laktoositon ja vähälaktoosinen sekä kananmuna-allergia allergisen lapsen osalta)
- 30 % lisäys (maidoton, gluteeniton, vilja-allergia, lakto-ovovegetaarinen)
- Ostokuitin mukaan vaativassa erityisruokavaliossa: mm. soija- ja riisijuomat, erikoislihat (riista, poro), erityisruokavaliioihin sopivat välipalavalmisteet sekä harkinnan mukaan yksittäiset ruoka-aineet.
- Äidinmaidonkorvike korvataan kuittia vastaan aina alle 1-vuotiaille.

Suomen Kuntaliiton kunnalliselle perhepäivähoidolle antamien kustannuskorvaussuositusten mukaan erityisruokavaliota korvattaessa kustannuskorvauksissa otetaan huomioon vain raaka-aineiden lisäkustannukset. Kuntaliiton suositusta varten tehtyjen kustannuslaskelmien mukaan tavallisimpien erityisruokavalioiden osalta kustannuskorvauksia voisi suosituksen mukaan korottaa seuraavasti:

	%
vähälaktoosinen ruokavaliio	5
laktoositon	0–10
gluteeniton (keliakia)	30
maidoton	0–15
vilja-allergia	5–30

Lautakunnan 8.2.2022 tekemän päätöksen mukaan maidottoman erityisruokavaliion kustannuskorvausta on Orivedellä korotettu 30 %:lla, Kuntaliiton korotussuosituksen ollessa maidottomalle ruokavaliolle 15 %.

Tällä Oriveden tekemällä Kuntaliiton suositusta korkeammalla maidottoman erityisruokavalion kustannuskorvauksen korottamisella korvataan maidotonta erityisruokavaliota noudattavalle lapselle myös erikseen hankittavat tuotteet. Kyseiset tuotteet olivat olleet tähän saakka ostokuitilla erikseen korvattavia. Suomen Kuntaliiton suorituksen mukaan tavallisimpien erityisruokavalioiden, johon myös maidoton ruokavalio lasketaan, ollessa kysymyksessä lisätään siitä aiheutuvina kustannuksina enintään 30 % tavallisen ruokavalion aiheuttamiin kustannuksiin.

Vähälaktoosista ruokavaliota ei enää juurikaan määrätä erityisruokavalioksi maidon laktoosista oireita saaville. Vähälaktoosisen ruokavalion pystyy korvaamaan laktoosittomalla ruokavaliolla, jolloin ruuassa ei ole vähälaktoosisen maitotuotteen makeammasta mausta johtuvaa makueroa ja joka on kustannuksiltaan edullisempi vaihtoehto. Vähälaktoosista ruokaa ei enää valmisteta erikseen esimerkiksi Oriveden Ateriapalveluissa, josta ruoka tulee Oriveden kunnallisiin päiväkoteihin ja kouluihin, vaan ruoka on aina laktoositonta. Laktoositon ruoka käy kaikille ruokailijoille, joiden ruokavalioon maitotuotteet sopivat, jonka vuoksi vähälaktoosinen ruokavalio ei tarvita enää erikseen erityisruokavalioiden kustannuskorvauksissa.

Kuntaliiton suositusta vähälaktoosisen ruokavalion kustannuskorvausten maksamisesta kaikille perhepäivähoitoryhmän lapsille, mikäli jollakin lapsella perhepäivähoitoryhmässä on vähälaktoosinen ruokavalio, ei siis tarvita, koska voidaan valmistaa kaikille lapsille sopiva ja kustannuksiltaan edullisempi laktoositon ruoka. Kustannuskorvaus maksetaan korotettuna vain lapsesta, jolle on terveydenhuollon antamalla todistuksella määrätty erityisruokavalio (esimerkiksi laktoositon tai kananmunaton). Perhepäivähoitoryhmän muille lapsille ei ole maksettu aikaisemmin korotettua kustannuskorvausta esimerkiksi tilanteessa, jossa valmistetaan sama laktoositon tai kananmunaton ruoka kaikille lapsille yhden lapsen noudattaman erityisruokavalion vuoksi.

Erityisruokavalioiden kustannuskorvaukset maksetaan tavallisimpien erityisruokavalioiden osalta aina vähintään Kuntaliiton suorituksen mukaisesti. Tavallisimpia erityisruokavaliot ovat laktoositon, gluteeniton, maidoton ja vilja-allergia. Orivedellä maksetaan lisäksi korotettua erityisruokavaliokorvausta lakto-ovovegetaarista ja kananmunattomasta ruokavaliosta. Vaativissa lääkärin määräämissä erityisruokavalioiden osittain raaka-aineiden lisäkustannuksista korvataan ostokuittia vastaan. Nämä ovat ruokavaliot ovat aina yksittäistapauksia, usein kustannuksiltaan kalliimpia ja niistä aiheutuvat lisäkustannukset tulee Kuntaliiton suorituksen mukaan määritellä tapauskohtaisesti todellisten menojen mukaisina.

Äidinmaidonkorvikkeelle ei ole tarkoituksenmukaista asettaa erityisruokavalioiden kustannuskorvauksissa ikärajaa, sillä äidinmaidonkorvikkeen käytön suositus saattaa vaihdella yksilöllisesti esimerkiksi lapsen syntyessä keskosena.

Esittelijä

Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Päätösehdotus

Lasten ja nuorten lautakunta päättää seuraavat muutokset erityisruokavalioiden kustannuskorvauksiin

- perhepäivähoidossa tarjottavat äidinmaidonkorvike ja soija-, kaura- ja riisijuomat maksetaan aina ostokuittia vastaan
- vaativissa lääkärintodistuksella määrättyissä

erityisruokavalioissa korvaus maksetaan tapauskohtaisesti ostokuitin mukaisesti (ilman ruoka-aineluetteloa)

Uuden päätösehdotuksen mukaisesti erityisruokavalioiden korvaukset maksetaan Orivedellä 1.1.2022 alkaen seuraavasti:

- 10 % lisäys (laktoositon, kananmuna-allergia)
- 30 % lisäys (maidoton, gluteeniton, vilja-allergia, lakto-ovovegetaarinen)
- muu korvaus ostokuitin mukaan: äidinmaidonkorvike, soija-, kaura- ja riisijuomat
- muu korvaus ostokuitin mukaan tapauskohtaisesti vaativassa erityisruokavaliossa, joissa ruokavalio on osa sairauden hoitoa (edellyttää hoitavan lääkärin todistusta)

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.